

Remissvar
Ju2018/02403/DOM
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 29 augusti 2018

Remissvar: Snabbare lagföring Ds 2018:9

Justitiedepartementet har via Saco gett Akademikerförbundet SSR möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande.

Sammanfattning av promemorian

Utredaren har haft i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder som med bibehållen rättssäkerhet och kvalitet leder till snabbare lagföring av brott. I en delredovisning har redan förslaget om ett försöksprojekt med ett snabbförfarande i brottmål presenterats. Det pågår redan och kommer att utökas nästa år. Utredaren föreslår nu en försöksverksamhet med ett snabbförfarande för unga lagöverträdare i syfte att göra lagföringen för personer under 18 år snabbare. Snabbförfarandet bygger på en ökad samverkan mellan polisen och socialtjänsten i inledningskedet av brottsutredningen där ett första förhör hålls tidigt efter ingripandet. Betänkandet innehåller även förslag om häktning och snabbare lagföring för frihetsberövade vid mindre allvarlig brottslighet och förenklade bestämmelser om slutunderrättelse vid enklare förundersökningar.

Akademikerförbundet SSR:s kommentarer till utredningen

Akademikerförbundet SSR väljer att svara på den del av betänkandet som rör snabbförfarande i brottmål för unga lagöverträdare.

Missvisande uppgifter om socialtjänstens organisation

Förbundet anser att det är mycket angeläget att lagföringsprocessen för barn och unga personer som begår brott sker snabbare än idag. Det som sammantaget framkommer i utredningens förslag om en försöksverksamhet för snabbförfarande för unga lagöverträdare är att utredaren bygger förslaget på de statliga myndigheternas organisering och intresse. Socialtjänstens behov och förutsättningar att delta i en sådan verksamhet beskrivs väldigt knapphändigt och ibland missvisande. Utredaren beskriver att socialnämnderna är organiserade på och arbetar på "vitt skilda sätt" utan underbygga detta på något sätt. Socialtjänstens arbete med myndighetsutövning av barn och unga är med få undantag organiserat inom samma enhet eller avdelning och hur specialiserat arbetet bedrivs beror på kommunens storlek. Det område där försöksverksamheten föreslås starta kan inte beskrivas arbeta på "vitt skilda sätt". Utredaren skriver också att samverkan och enhetlighet rörande arbetssätt med mera mellan olika

Akademikerförbundet SSR
Box 128 00, 112 96 Stockholm
08-617 44 00
kansli@akademssr.se
www.akademssr.se

SSR Direkt
Frågor om anställning och arbetsliv
08-617 44 71
ssrdirekt@akademssr.se

Medlemsservice
Frågor om medlemskap och avgifter
08-617 44 70
medlem@akademssr.se

socialnämnder idag är begränsad. Det kan Akademikerförbundet SSR inte hålla med om. De flesta kommuner samarbetar inom frågor som rör socialtjänstens områden. I stort sett alla kommuner använder sig av utredningsverktyget BBIC när det gäller att utreda barns behov. Däremot har utredaren rätt i att socialtjänstens samverkan med polisen kan se väldigt olika ut i olika kommuner vilket också beror på Polismyndighetens organisering.

Promemorian saknar ett kommunalt perspektiv

Akademikerförbundet SSR anser att en försöksverksamhet för snabbförfarande i brottmål för unga lagöverträdare kan vara ett bra förslag. Utredarens förslag är att förlägga försöksverksamheten inom ramen för den försöksverksamhet som redan bedrivs för snabbare lagföring i norra Stockholm. Det ska genomföras genom att Polismyndigheten får i uppdrag att träffa samverkansavtal med respektive socialnämnd eller stadsdelsnämnd. Det konstateras att det är en utmaning att få till stånd "ett bestående och alltigenom fungerande samarbete mellan polis och socialtjänst". Utredningen konstaterar också att medverkan från kommunernas sida är frivillig. Akademikerförbundet SSR anser att utredarens förslag beskriver de statliga myndigheternas perspektiv och behov medan det kommunala perspektivet saknas. Vad är inställningen från de berörda kommunerna? Hur fördelar sig lagföring av personer under 18 år mellan de olika kommunerna inom de aktuella polisdistrikten? Vilka är för- och nackdelarna med att försöka få med alla berörda kommuner jämfört med att välja ut några av dem? Promemorian tar upp kompetensbehov hos polisen men vilka kompetensbehov finns hos socialtjänsten? Hur ser samarbetet mellan socialtjänst och polis ut i området idag? Det är några av frågorna som promemorian inte ger svar på.

Satsa på mer samverkan även i brottsförebyggande arbete

Socialtjänsten och inte minst den sociala barn- och ungdomsvården har sedan flera år en väldigt pressad situation. Just nu pågår det en stor satsning från regeringen på bemanning inom myndighetsutövning av barn och unga. Trots det har många kommuner fortfarande svårt att rekrytera socionomer, särskilt erfarna sådana. Akademikerförbundet SSR menar att för att socialsekreterare ska ha tid att samverka mer med polisen och delta tidigare i lagföringsprocessen krävs det att deltagande kommuner får extra medel. Det är också viktigt att satsa mer på samverkan mellan polis och socialtjänst när det gäller brottsförebyggande arbete för att motverka att ungdomar börjar begå brott eller begår grövre brott. Tillsammans med Polisförbundet har förbundet identifierat följande nyckelfaktorer för att underlätta samverkan mellan polis och socialtjänst för ett bättre brottsförebyggande arbete:

- Kommunerna måste få ett brottsförebyggande uppdrag. Utan ett uttalat kommunalt uppdrag tolkar kommunerna sin uppgift olika och det försvårar samverkan.
- Det brottsförebyggande arbetet måste samordnas på nationell nivå. Goda exempel sprids varken inom Polismyndigheten eller mellan kommuner i tillräckligt hög grad. Satsningen på regional samordning via länsstyrelserna är bra men inte tillräcklig.
- Poliser och kommunanställda borde utbildas tillsammans i kunskapsbaserade brottsförebyggande metoder.

Kraven är relevanta även när det gäller snabbare lagföring av unga personer. Det behövs en statlig samordning av vad som är framgångsrika insatser som socialtjänsten kan sätta in när en ung person misstänks för ett brott. Gemensamma utbildningar i framgångsrika arbetsätt för att göra lagföringen snabbare kan också underlätta och stärka samarbete mellan polis och socialtjänst.

Heike Erkers
Förbundsordförande

Josefine Johansson
Professionsstrateg